

18.7 – אוניית המעפילים אקסודוס נתכסת

אוניית המעפילים אקסודוס, שנקראה גם "יציאת אירופה תש"ז", יצאה מדרום צרפת ב-11 ביולי 1947, כשעל סיפונה 4,554 נוסעים ניצולי שואה, ביניהם נערים, תינוקות ונשים הרות, במטרה להגיע לארץ ישראל. רוב נוסעי האונייה הצטופפו בבטן האונייה שנבנתה לתכולה של כ-600 נוסעים בלבד.

בימים שלפני ההפלגה הסתבר למפקדי המבצע שהצרפתים עלולים להיכנע ללחץ הבריטי ולמנוע את הפלגת האונייה. בשל כך פקד שאול אביגור, מפקד המוסד לעלייה ב' (המוסד שהיה אחראי למבצעי העלייה), לצאת מיידית לים. עם יציאתה לים החל מעקב בריטי אחרי האונייה, מן האוויר על ידי מפציץ בריטי ובים על ידי ארבע משחתות.

ב-02:30 לפנות בוקר ה-18 ביולי 1947, יום לפני שהייתה אמורה להגיע לחופי ארץ ישראל, תקפו הבריטים את האונייה אקסודוס. באותה עת נמצאה אקסודוס במרחק כ-20 מייל ימי מחוף עזה. הבריטים הצליחו להעלות לאונייה 50 חיילים בריטים, תוך ירי פצצות עשן ורימוני גז מדמיע ולכבוש את תא ההגה. פרץ קרב על האונייה בין החיילים הבריטים למעפילים, במהלכו השליכו המעפילים על החיילים הבריטים "תחמושת" שהוכנה מראש (שכללה קופסאות שימורים, תפוחי אדמה ושמן מזרנוקים), ובתגובה פתחו החיילים הבריטים באש חיה כנגד המעפילים. לאחר קרב קשה, הפסידו נוסעי "אוקסודוס" והבריטים השתלטו על האונייה. המעפילים לא הורשו להיכנס לתחומי ארץ ישראל, וגורשו לצרפת, ומשם למחנות העקורים בגרמניה.

